

BESLUIT (GBVB) 2017/2302 VAN DE RAAD**van 12 december 2017****ter ondersteuning van de OPCW-activiteiten die bijdragen tot de sanering van de voormalige opslagplaats voor chemische wapens in Libië in het kader van de uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 31, lid 1,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 20 juli 2016 heeft de Uitvoerende Raad van de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW) Besluit EC-M-52/DEC.1 betreffende de vernietiging van de resterende chemische wapens van Libië vastgesteld, en de directeur-generaal van de OPCW gevraagd Libië te helpen bij de ontwikkeling van een aangepast plan voor de vernietiging van de chemische wapens van categorie 2 van Libië.
- (2) Op 22 juli 2016 heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties Resolutie 2298 aangenomen, waarin Besluit EC-M-52/DEC.1 werd verwelkomd en bekrachtigd, en waarin de directeur-generaal van de OPCW werd verzocht regelmatig verslag uit te brengen aan de Veiligheidsraad totdat de vernietiging volledig is voltooid en gecontroleerd.
- (3) Op 27 juli 2016 heeft de Uitvoerende Raad van de OPCW Besluit EC-M-52/DEC.2 met nadere voorschriften voor de vernietiging van de resterende chemische wapens van categorie 2 vastgesteld.
- (4) Op 12 december 2003 heeft de Europese Raad de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (de „strategie”) aangenomen, die de cruciale rollen benadrukt van zowel het Verdrag tot verbod van de ontwikkeling, de productie, de aanleg van voorraden en het gebruik van chemische wapens en inzake de vernietiging van deze wapens (CWC) als de OPCW bij het tot stand brengen van een wereld zonder chemische wapens.
- (5) De Unie geeft momenteel actief uitvoering aan de strategie en aan de in hoofdstuk III ervan genoemde maatregelen, in het bijzonder door financiële middelen vrij te maken ter ondersteuning van specifieke projecten die worden uitgevoerd door multilaterale instellingen, zoals de OPCW.
- (6) Op 1 augustus 2016 heeft de directeur-generaal van de OPCW een nota uitgebracht waarin wordt opgeroepen tot vrijwillige bijdragen aan het nieuwe trustfonds ter ondersteuning van Libië (S/1400/2016).
- (7) Op 29 september 2017 heeft de OPCW de Europese Unie gevraagd tijdige financiële bijstand te overwegen voor de sanering van de inrichtingen voor de vernietiging en opslag van chemische wapens in Libië.
- (8) De Unie heeft de OPCW steeds krachtig en consequent gesteund bij de uitvoering van haar mandaat. In de verklaring van de EU van 7 april 2017 staat te lezen dat de Unie steun zal blijven verlenen aan de inspanningen en werkzaamheden van de OPCW.
- (9) De technische uitvoering van dit besluit dient te worden toevertrouwd aan de OPCW. De door de Unie gesteunde projecten kunnen enkel worden gefinancierd via vrijwillige bijdragen aan het technisch secretariaat van de OPCW. Dergelijke bijdragen van de Unie moeten het voor de OPCW mogelijk maken om haar taken, als vermeld in de relevante besluiten van de Uitvoerende Raad van de OPCW, te blijven vervullen.
- (10) Het toezicht op de correcte uitvoering van de financiële bijdrage van de Unie dient te worden toevertrouwd aan de Commissie,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De Unie geeft haar steun aan de OPCW bij de volledige vernietiging van de voorraad chemische wapens van Libië die onder de verificatiemaatregelen van het CWC valt.

2. Met het door het onderhavige Raadsbesluit gesteunde project wordt bijgedragen aan de kosten die verband houden met de sanering, door de OPCW, van de voormalige opslagplaats voor chemische wapens Ruwagha in Libië.

In de bijlage is een nadere omschrijving van het project opgenomen.

Artikel 2

1. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (HV) is belast met de uitvoering van dit besluit.
2. De technische uitvoering van de in artikel 1, lid 2, bedoelde activiteiten wordt toevertrouwd aan de OPCW. Zij voert deze taak uit onder verantwoordelijkheid van de HV. Daartoe treft de HV de nodige regelingen met de OPCW.

Artikel 3

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van het in artikel 1, lid 2, bedoelde project bedraagt 3 035 590,80 EUR.
2. Voor het beheer van de uitgaven die worden gefinancierd uit het in lid 1 genoemde bedrag, gelden de procedures en voorschriften die van toepassing zijn op de begroting van de Unie.
3. De Commissie ziet erop toe dat de in lid 1 bedoelde uitgaven correct worden beheerd. Hiertoe sluit zij een financieringsovereenkomst met de OPCW. In de financieringsovereenkomst wordt bepaald dat de OPCW er zorg voor moet dragen dat de bijdrage van de Unie zichtbaar is in een mate die overeenstemt met haar omvang.
4. De Commissie streeft ernaar om de in lid 3 bedoelde financieringsovereenkomst zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit besluit te sluiten. Zij stelt de Raad in kennis van eventuele moeilijkheden in dat verband, en van de datum van sluiting van de financieringsovereenkomst.

Artikel 4

1. De HV brengt aan de Raad verslag uit over de uitvoering van dit besluit, op basis van de geregelde verslagen die worden opgesteld door de OPCW. Deze verslagen vormen de basis voor een evaluatie door de Raad.
2. De Commissie brengt aan de Raad verslag uit over de financiële aspecten van de uitvoering van het in artikel 1, lid 2, bedoelde project.

Artikel 5

1. Dit besluit treedt in werking op de datum waarop het wordt vastgesteld.
2. Het verstrijkt twintig maanden na de datum van sluiting van de in artikel 3, lid 3, bedoelde financieringsovereenkomst tussen de Commissie en de OPCW, of zes maanden na de inwerkingtreding ervan indien er op die datum nog geen financieringsovereenkomst is gesloten.

Gedaan te Brussel, 12 december 2017.

Voor de Raad
De voorzitter
S. MIKSER

BIJLAGE

1. Achtergrond

In februari 2014 voltooide Libië de vernietiging van chemische wapens van categorie 1 in de Ruwagha-inrichting in de provincie Al Jufra. Bij het vernietigingsproces werden 24 transportcontainers gevuld met giftig afval en met drie containers met pekeloplossingen. In 2016 kon Libië chemische wapens van categorie 2 (precursoren) die in 45 verouderde tanks waren opgeslagen, overhevelen naar nieuwe containers die aan ISO-normen voldoen. Overeenkomstig een besluit van de Uitvoerende Raad van de OPCW (EC-M-52/DEC.2 van 27 juli 2016) werden die nieuwe ISO-containers vervoerd naar de haven van Misrata met het oog op transport naar Duitsland, waar ze in een gespecialiseerde inrichting zouden worden vernietigd. Tijdens het overhevelen vond er in één tank een exotherme reactie plaats. Vanwege de onbekende aard en de hoge viscositeit van het materiaal dat in de tank is achtergebleven, konden de Duitse autoriteiten de tank niet aanvaarden voor vernietiging. De oorspronkelijke 45 gedecanteerde tanks worden nog steeds bewaard in de inrichting in Ruwagha. Deze tanks bevinden zich in uiteenlopende staten van verval en op de wanden van een groot aantal ervan bevinden zich nog steeds resten van de chemische stoffen, terwijl die chemische stoffen in andere tanks niet volledig konden worden weggepompt. Bovendien ligt er in Ruwagha ongeveer 350 ton afvalwater van de hydrolyse van HD (gedistilleerd mosterdgas) opgeslagen. Er wordt aangenomen dat een groot aantal containers is gevuld met een reactiemassa met zeer zure en gevaarlijke chemische stoffen die niet zijn gestabiliseerd. Verscheidene containers zijn lek en verroest, en voor de adequate vernietiging ervan is een aanvullende behandeling vereist.

Het verslag van de 83e zitting van de Uitvoerende Raad van de OPCW (11 november 2016) bevat een verzoek aan het technisch secretariaat van de OPCW om monsters te nemen zodra de veiligheidssituatie in Libië dit toelaat, maar dit is tot dusverre niet het geval. Gelet op de veiligheidssituatie zou er een aangepaste bemonstering van het terrein kunnen worden verricht door middel van live videobeelden.

In zijn Besluit EC-M-53/DEC.1 van 26 augustus 2016 heeft de Uitvoerende Raad van de OPCW opgetekend dat de Europese Unie, in afwachting van goedkeuring binnen de Unie, het technisch secretariaat in kennis had gesteld van haar voornemen om financiering te verstrekken voor de vernietiging van de achtergebleven gedecanteerde tanks en de milieusanering in Ruwagha (zie punt 2 van het besluit, waarin wordt gevraagd om vrijwillige financiële bijdragen en toezeggingen van verdragsluitende staten ter ondersteuning van vernietigingsoperaties). Door zich over dit dringende probleem te ontfermen zal de Unie Libië in staat stellen om zich op een ecologisch verantwoorde manier te bevrijden van zijn voormalige programma voor chemische wapens, en wordt de hulp die de Unie aan de regio biedt — en de korte- en langetermijneffecten daarvan — duidelijk voor het voetlicht geplaatst.

2. Algemene doelstellingen

De algemene doelstelling van de actie is om bij te dragen tot de ontmanteling en volledige vernietiging van de voorraad chemische wapens in Libië.

De specifieke doelstellingen zijn:

- het voltooien van de volledige sanering van de opslagplaats voor voormalige chemische wapens Ruwagha (provincie Al Jufra), in overeenstemming met de milieunormen, met toepassing van de verificatiemaatregelen van het Verdrag inzake chemische wapens (CWC);
- het versterken van de capaciteiten van de in artikel VII, punt 4, van het CWC aangeduide Libische Nationale Autoriteit (LNA), en van degenen die betrokken zijn bij de vernietiging, decontaminatie en verwijdering van chemische stoffen in Libië.
- Het opleiden van degenen die deelnemen aan deze inspanningen om bodemonsters in en rondom de tankopslagplaats Ruwagha te verzamelen, registreren en vervoeren overeenkomstig OPCW-normen, onder gebruikmaking van live videobeeldmateriaal en afgesloten OPCW-camera's, ter naleving van het verslag van de 83e zitting van de Uitvoerende Raad.

3. Beschrijving van de activiteiten

Het technisch secretariaat van de OPCW zal bijstand verlenen aan de Libische Nationale Autoriteit, die de eindverantwoordelijkheid zal dragen voor de volledige voltooiing van de sanering.

Het technisch secretariaat van de OPCW zal een bijdrageovereenkomst sluiten met het Bureau van de Verenigde Naties voor projectdiensten (UNOPS) met het oog op de inhuring van een deskundig Libisch bedrijf voor de uitvoering van het project, en de betaling van dat bedrijf. De OPCW zal, in partnerschap met de Libische Nationale Autoriteit, toezicht houden op de werkzaamheden en deze valideren.

Activiteit 1: Coördinatiebijeenkomsten tussen het technisch secretariaat van de OPCW, de Libische Nationale Autoriteit, adviseurs en deskundigen, en technische bezoeken

Geplande activiteiten:

- Technisch overleg tussen het technisch secretariaat van de OPCW, Libische vertegenwoordigers, en de technisch projectadviseur van de Libische Nationale Autoriteit. De bijeenkomsten zullen om veiligheidsredenen in Tunesië worden gehouden;
- Bezoeken door vertegenwoordigers van het UNOPS en van Libië aan fabrikanten, vervoersbedrijven, verkoopondernemingen en dienstverlenende bedrijven.

Tijdschema: gehele looptijd van het project.

Activiteit 2: Aanbesteding van diensten

Geplande activiteiten:

- Aanwerving van een technisch adviseur voor de Libische Nationale Autoriteit;
- Sluiting van een overeenkomst met een engineeringbureau voor het ontwerp van een verdampingsbekken;
- Aanwerving van plaatselijk personeel voor saneringswerkzaamheden;
- Communicatieapparatuur ter ondersteuning van de live videobeelden voor de bemonstering.

Tijdschema: Maand 1-6 van het project

Activiteit 3: Technische en bemonsteringsopleiding Libische Nationale Autoriteit

Geplande activiteiten:

- Opleiding van Libische vertegenwoordigers over bemonstering, afsluittechnieken en bewaringsketens door opleidingsteams van OPCW-inspecteurs;
- Levering, en opleiding van Libische vertegenwoordigers over de camera en live videobeelden (Tunis). Opleidingen ter plaatse zijn niet mogelijk vanwege het ontbreken van steun van het VN-departement voor veiligheid en beveiliging en de hoge verzekeringskosten voor personen die in een gevarezone worden aangeworven.
- Monsterneming door de opgeleide Libische vertegenwoordigers.

Tijdschema: Maand 1-3 van het project

Activiteit 4: Huur en aanschaf van uitrusting en materialen, inclusief kosten voor vervanging, onderhoud en reparatie

Huur en aanschaf van uitrusting voor de aanleg van de verdampingsbekkens. Er zal alles aan worden gedaan om zo veel mogelijk uitrusting te huren in plaats van deze aan te schaffen; sommige uitrustingen zullen evenwel als besmet worden beschouwd en niet kunnen worden teruggegeven. Ze zullen op naam staan van de Libische Nationale Autoriteit, en dit na voltooiing van het project ook blijven. De chemicaliën voor het neutralisatieprocédé en de buizen en slangen zullen worden beschouwd als verbruiksgoederen voor het project. Alle voor de voornaamste bouwactiviteiten benodigde uitrusting — d.w.z. kranen, bulldozers, vorkheftrucks — zal worden gehuurd.

De aanschaf en huur van uitrusting en materiaal van Libische bedrijven zal worden verzorgd door het UNOPS. Sommige materialen kunnen echter door de OPCW worden aangekocht, afhankelijk van de doelmatigheid en de kosten.

Tijdschema: gehele looptijd van het project, wanneer uitrusting en diensten nodig zijn.

Activiteit 5: Aanschaf van beschermingsuitrusting, detectiesystemen en medische benodigdheden en ondersteuning

In de nabijheid van gevaarlijke chemische stoffen is het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) vereist. Naar verwachting zullen alle PBM's verontreinigd raken en in Libië zelf moeten worden vernietigd. Ongebruikte uitrusting wordt eigendom van de Libische Nationale Autoriteit die partij is bij het CWC.

Over de aanschaf van uitrusting en materiaal worden nadere beslissingen genomen door de OPCW en het UNOPS.

Tijdschema: gehele looptijd van het project.

Activiteit 6: Uitvoering van het project

Het technisch secretariaat van de OPCW verzorgt het toezicht op het project: hieronder valt onder meer de vaststelling van tussentijdse doelstellingen, interne evaluaties, toezicht op overeenkomsten, en financieel beheer. De UNOPS zal de financiering voor Libische bedrijven niet vrijgeven totdat de Libische Nationale autoriteit schriftelijk aan de projectbeheerder van de OPCW bevestigt dat de werkzaamheden naar tevredenheid zijn voltooid. Geplande activiteiten:

- Aanschaf van externe diensten of een overeenkomst voor speciale diensten voor technische bijstand bij de uitvoering van het project.
- Betaling van beheersvergoedingen voor overheidsopdrachten en aanbestedende diensten die worden verricht door het Bureau van de Verenigde Naties voor projectdiensten.

Tijdschema: gehele looptijd van het project.

4. Indicatief actieplan

De activiteiten die in het kader van deze actie worden uitgevoerd, worden opgedeeld in een voorbereidende fase en drie operationele fasen.

Vorbereidende fase:

Er wordt een deskundige onderneming ingehuurd om opleiding te verstrekken aan de Libische Nationale Autoriteit over bemonstering en om gedurende de volledige looptijd van het project technisch advies en technische ondersteuning te verlenen. Er wordt een bijdrageovereenkomst gesloten tussen de OPCW en de UNOPS voor het inhuren van plaatselijke bedrijven voor het ontwerpen van een verdampingsbekken, het verlenen van medische noodhulp, de aanschaf en huur van de nodige goederen en de uitvoering van de saneringswerkzaamheden.

Fase 1:

De bodem rond de lekkende tanks zal worden bemonsterd met behulp van videobeelden in real time. Dit omvat een live videoverbinding naar het operationeel centrum voor OPCW-inspecteurs, zodat die toezicht kunnen houden op de monsterneming en het afdichten. De tanks die eerder werden gedecanteerd vóór de verzending van de chemische stoffen worden gespoeld met ontsmettingsmiddel en water, waarna ze leeg zullen worden verzonden naar een smelterij voor vernietiging. Het spoelwater wordt verzameld in containers die reeds op de locatie aanwezig zijn met het oog op de aanleg van het verdampingsbekken.

Fase 2:

Er worden twee verdampingsbekkens ontworpen en aangelegd voor het materiaal dat wordt verzameld in fase 1 alsook voor de vooraf geneuralseerde inhoud van tank 24, met het oog op de natuurlijke verdamping van water en de begraving van ongevaarlijke zouten. De tanks die worden gebruikt voor het neutraliseren van de inhoud van de 24 verontreinigde tanks worden naar een smelterij vervoerd voor vernietiging.

Fase 3:

Ongeveer 350 ton afvalwater van de hydrolyse van HD (gedistilleerd mosterdgas) dat momenteel is opgeslagen in Ruwagha, wordt geanalyseerd en zo nodig behandeld en vervolgens overgepompt naar de bekkens voor neutralisatie, stabilisatie, verdamping en begraving.

5. Verwachte resultaten

De verwachte resultaten van de actie zijn:

- Volledige ontmanteling van het Libische programma voor chemische wapens;
- Volledige sanering van de voormalige opslagplaats voor chemische wapens Ruwagha in Libië, onder andere door de volledige vernietiging van de 45 gedecanteerde tanks, waaronder de overbrenging naar een smelterij, en de stabilisatie en vernietiging van de 350 ton afvalwater van HD;

- Technische en bemonsteringsopleiding van de Libische Nationale Autoriteit;
- Voltooiing van de bemonstering en de verzending van de bodem rond de lekkende tanks, onder leiding van de OPCW.

6. Geschatte looptijd

De looptijd van het project wordt geschat op twintig maanden.

7. Zichtbaarheid van de Unie

Zichtbaarheid van EU-financiering op OPCW-evenementen of -bijeenkomsten: de financiële steun van de Europese Unie wordt vermeld in verslagen van de directeur-generaal van de OPCW en de Uitvoerende Raad over werkzaamheden in Libië. Op alle projectdocumentatie wordt een EU-vlag weergegeven.

Zichtbaarheid van EU-financiering op uitrusting: de OPCW zal de Libische Nationale Autoriteit vragen om op alle met EU-financiering aangeschafte uitrusting die niet het karakter van een verbruiksgoed heeft, op passende wijze zichtbaarheid te geven aan de EU-financiering, onder meer door weergave van het EU-logo. Tevens zal de OPCW het UNOPS vragen dergelijke regels toe te passen met betrekking tot de zichtbaarheid van de financiële steun van de Europese Unie. Wanneer een dergelijke weergave de voorrechten en immuniteiten van de OPCW of de veiligheid van het personeel ervan of van de eindbegunstigden in gevaar kan brengen, zullen passende alternatieve regelingen worden getroffen.

8. Stuurcomité

Het Stuurcomité voor dit project wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van de EDEO en de OPCW. Het Stuurcomité zal de uitvoering van dit besluit regelmatig evalueren, ten minste elk half jaar, ook met behulp van elektronische communicatiemiddelen.

9. Verslaglegging

De OPCW zal elk halfjaar inhoudelijke verslagen ter beschikking stellen om de vorderingen op weg naar de voltooiing van de projectresultaten te kunnen evalueren. De OPCW zal uiterlijk zes maanden na het einde van de uitvoeringsperiode een narratief verslag evenals een financieel verslag indienen.
